

[Kommentar](#) →

Kan det bli godt teater i Kristiansand?

Morten Traavik prøver å skape dialog mellom kunstnere, kritikere og trollete stemmer fra kommentarfelt i sitt teaterstykke «Sløserikommisjonen». Snart kommer konseptet til Kristiansand. Det er ikke sikkert han lykkes her.

Her er Morten Traavik under Festspillåpningen i Bergen i 2014, hvor han viste et teaterstykke med deltakere fra Nord-Korea. Foto: **Tor Erik H. Mathiesen / NTB**

Karen Kristine Blågestad

Kulturredaktør

Sist oppdatert: 25. august 2022 (14:08)

Du leser nå en kommentarartikkel. Den uttrykker skribentens mening.

På NRK.no kan du nå se dokumentarfilmen om teaterkunstneren Morten Traavik og hans teaterstykke *Sløserikommisjonen*. Filmen hadde førpremiere under Arendalsuka, og salen var fullstappet av kulturfolk som var nysgjerrige på hva filmen ville fortelle om det omstridte teaterstykket hans. Og hva den ville fortelle om cancel culture, ytringsfrihet, om den ville si noe om det påstått trange kulturrommet som er fullt av venstrevridd politisk korrekthet. Og om den i det hele tatt ville si noe nytt om den hopen av kunstfiendtlige «folk flest» som setter seg over tastaturene og hamrer løs mot offentlige bevilgninger til kultur-Norge.

Si din mening nederst i kommentaren.

ARTIKKELEN FORTSETTER UNDER ANNONSEN

Prosjektet rundt dette teaterstykket som filmen handler om, bygger på

den selverklærte Sløseriombudsmannen Are Søberg som herjet med kunstnere i sosiale medier og skapte store bruduljer i kulturmiljøer for en tid tilbake.

Søberg, som lenge opererte anonymt, la ut små, rare klipp og korte snutter fra hovedsaklig performancekunstnere eller samtidsdansere hvor han også skrev – med vantro versaler – hvor mye statsstøtte kunsten hadde fått.

Alle som har sett typiske black box-forestillinger eller beveget seg mye rundt alternative friteatermiljøer, kan jo lett forestille seg at korte klipp derfra kan bli – eh – rart.

Søberg fikk veldig raskt en hærs-kare med følgere som ga til kjenne en voldsom skepsis til kunst som ikke er umiddelbart forståelig eller pent.

Sløseriombudsmannen skrev også kritisk om pengebruken til Kunstsilo og Nicolai Tangens gave til Kristiansand. Og fikk poeng fra fansen for det også.

ARTIKKELEN FORTSETTER UNDER ANNONSEN

Kunstnere følte seg trakassert og mobbet. Sa at Søberg pisket opp en stemning som gjorde det ubehagelig og bortimot farlig å være – kunstner. Og påsto videre at flere hadde mottatt trusler.

I det rommet og i den debatten synes den omstridte kunstneren Morten Traavik det har vært interessant å trampe inn. Med støvler på. Han liker sånt, Morten Traavik. Å gå inn i rom med mange forbudt-soner.

Han har tidligere laget missekonkurranser blant mineskadde jenter i Kambodsja og Angola, han har drevet kulturutveksling med Nord-Korea og altså også skapt storm med sitt teaterstykke om fri kunst og cancel culture her i Norge. Han har fått høyre-stemplet klasket i pannen, og noen miljøer og aktører tar sterk avstand fra ham eller prøver kanskje å tie ham i hjel. Hvor utbredt det er vites ikke. Mange liker også hva han gjør. En av dem var nylig avdøde teatersjef for Teatergarasjen i Bergen, kristiansanderen Sven Åge Birkeland.

I dette surrealistiske teaterstykket bringer Traavik inn aktuelle og virkelige aktører, og filmen handler om at nettopp Sløseriombudsmannen og noen av hans største fans blir med på scenen. Det blir en slags metaforestilling. Ironisk nok deltar altså da kritikerne av offentlig støttet kunst – i et prosjekt som er offentlig støttet.

Nå pakker Traavik dette konseptet sammen og vil komme til Kristiansand. Han har invitert lokale aktører, samfunnsdebattanter og kulturfolk her til å delta.

ARTIKKELEN FORTSETTER UNDER ANNONSEN

Så langt har noen helt avvist å delta. Andre er i tenkeboksen. Noen har lave skuldre og mener at kunstfeltet må inn i dette ytringskaoset. Mens atter andre er smigret til det helt opphøyde og later til å glede seg voldsomt til å få enda en ny scene å stå på.

Hvor mye bro teaterstykket egentlig bygger, er usikkert. De folkelige innvendingene mot å bevilge offentlige penger til kunst og kultur er i filmen representert av mennesker som har en viss sjarme og humor. Og som er sinna med et smil. Tross alt. Her i byen er det verken mye sjarme eller humor i kunstdebatten. Her har debatten vært mørk og skitten, preget av løgner, mobbing, konspirasjonsteorier i et massivt volum over lang tid. Det er ikke sikkert at Traavik lykkes her. Og det er ikke sikkert han bør det.

Filmen er god, teaterstykket er godt. Det blir interessant å se det spille seg ut når Kristiansand blir scenen, publikum bør ønske ensemblet velkommen.

Men om lokale størrelser ikke blir med på prosjektet, kan det ikke tolkes som cancel culture eller frykt for meningsmotstand. Da vil det handle mer om at noen spør seg hvor langt man skal strekke armene ut mot det som fremstår som hat. Her har det vært kjempet mot andre krefter enn Sløseriombudsmannen. Her vil det være mer snakk om å sette en grense overfor løgn og mobbing, ikke å akseptere skitne verktøy, enn å gå i åpen dialog med redelige kritikere og meningsmotstandere. Det vil være et spørsmål om hvor man vil at den broa med forsoning skal gå.

Og der – i det svaret – kan det jo bli interessant teater. Både av de som vil delta i teaterstykket. Og av de som ikke vil.

Siste innlegg

Har du tips eller spørsmål om dette emnet? Vi vil gjerne høre fra deg!

SEND INN

Publisert: torsdag 25. august 2022 kl. 11:36

Sist oppdatert: 25. august 2022 (14:08)

UTFORSK TEMA:

SCENEKUNST

DOKUMENTARFILM

KUNSTSILO

LIGNENDE SAKER